

ÚSTAV BIOLOGICKÝCH A EKOLOGICKÝCH VIED / Katedra zoológie
doc. RNDr. Marcel Uhrin, PhD.

PF UPJŠ, Šrobárova 2, 041 54 Košice

tel.: +421 (055) 234 1201, fax: +421 (055) 622 21 24,

IČO: 00397768

e-mail: marcel.uhrin@upjs.sk, marcel.uhrin@gmail.com, <http://www.science.upjs.sk>

**Oponentský posudok na habilitačnú prácu Ing. Juraja Švajdu, PhD.
„Aktuálne vybrané problémy ohrozenia a ochrany biodiverzity v antropocéne“**

Predložená habilitačná práca dr. Juraja Švajdu predstavuje úhrnom dielo v rozsahu viac ako 132 strán, ktoré pozostáva z literárneho *review* vybratej problematiky (35 strán), citovanej literatúry (31 strán), citovaných prác autora habilitačnej práce (2 strany), zvyšok tvoria prílohy v podobe kópií piatich vedeckých prác autora.

Dr. Juraj Švajda sa dlhodobo profiluje ako vedecko-výskumný pracovník v širšej oblasti ochrany biodiverzity (*biodiversity & conservation*) dlhodobo. *Web of Science* eviduje v *Core Collection* databáze celkom 22 položiek prác z oblastí ochrany biodiverzity, ekológie, environmentálnych vied, geografie, turizmu či lesníctva. Nie je preto prekvapením výber témy predloženej habilitačnej práce, ktorá v podobe akéhosi literárneho *review* syntetizuje z rôznych uhlov pohľadu problémy ohrozenia a ochrany biodiverzity v aktuálnej dobe antropocénu. Tieto uhly nahlľadania na problematiku tvorí v samotnej habilitačnej práci celkom 15 ucelených kapitol (napríklad metriky hodnotenia biodiverzity, ekosystémové služby, invázne druhy, turizmus, adaptívny manažment a ďalšie) podporené rozsiahlou citovanou literatúrou (tá predstavuje úctyhodný zoznam s viac ako 600 položkami a tvorí tak až 46 % rozsahu podstatného obsahu habilitačnej práce).

Za citovanou literatúrou uvádza autor habilitačnej práce zoznam celkom 25 vlastných prác (u jedenástich prác je J. Švajda prvým autorom) rôznej scientometrickej úrovne, ktoré sú citované v samotnom texte habilitačnej práce a sú teda originálnym autorským príspevkom do spracúvanej problematiky. V samotnom texte tieto práce autor zvyčajne v závere kapitoly vymenúva a je preto škoda, že neuvádza ich obsah a závery v kontextuálnych súvislostiach jednotlivých kapitol [príspevky autora sa týkajú častí (1) Biodiverzita a jej ohrozenie, (2)

Ekosystémové služby pri ochrane biodiverzity, (3) Efektívnosť manažmentu chránených území, (4) Klimatická zmena a jej dopady na biodiverzitu, (5) Ľudský rozmer pri manažmente druhov, (6) Turizmus a chránené územia, (7) Význam lesných ekosystémov pre zachovanie biodiverzity, (8) Výskum, vzdelávanie, legislatíva a environmentálne hodnotenie vplyvov]. Záver habilitačnej práce tvoria prílohy v podobe piatich vedeckých prác autora, ktoré fakticky dokladujú a dokumentujú autorský príspevok k problematike aj keď nie je úplne jasné, prečo autor vybral práve tieto práce zo svojho, inak celkom rozsiahleho portfólia.

Aj v kontexte vyššie napísaného si dovoľím formulovať tieto otázky do diskusie:

1. Ktoré výsledky vlastnej tvorivej vedeckej práce považuje autor za najkvalitnejšie či najprestížnejšie a v akom konkrétnom kontexte k *review*, spracovaného v habilitačnej práci?
2. Z viacerých aspektov spracovanej problematiky sa chcem opýtať, aké možnosti alebo naopak prekážky má širšie uplatnenie princípov rewildingu v podmienkach Slovenska?

Blížiac sa k záveru posudku, je možné konštatovať, že predkladaná habilitačná práca je cenným a detailným prehľadom vybraných aspektov mimoriadne aktuálnej problematiky ohrozenia a ochrany biodiverzity s nie nepodstatným príspevkom autora k téme. Je nesporné, že dáva dostatok podnetov k ďalšej výskumnej práci, v pedagogickom pôsobení (J. Švajda je (spolu)autorom niekoľkých vysokoškolských učebných textov) alebo v publicistike (v oblasti ochrany prírody je habilitant aktívny aj ako komentátor diania v novinových periodikách). Môžem teda skonštatovať, že predkladateľ, čiže autor hodnotenej habilitačnej práce plní kritériá potrebné na získanie vedecko-pedagogického titulu docent požadované fakultou prírodných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Vzhľadom k vyššie uvedenému a s prihliadnutím ku kvalite predloženej habilitačnej práce odporúčam príslušnej komisii, aby v prípade úspešnej obhajoby predloženej práce bol Ing. Jurajovi Švajdovi, PhD. udelený vedecko-pedagogický titul docent v odbore Synekológia.

Muránska Dlhá Lúka, 4. júna 2021

doc. RNDr. Marcel Uhrin, PhD.